

Most is, mint eddig mindig, bejött! Jó időben, jókor, jó helyen!

Kitűnő felvezető előzte meg a Keleti Kapu Ökotermesztők Egyesülete és az Ökológiai Termék Előállítók Klasztere szeptemberben megélt programját.

2017. szeptember 14-15. között a Keleti Kárpátok gyönyörű táján, a hegyek völgyébe zárt települések népe ünnepelte Illyefalván a **LAM. Alapítvány születésének 25. évfordulóját.**

A delegáltak először **Prof. Bardócz Zsuzsa**, a Stuttgart Béke Díjas kutató, egyetemi tanár, előadását hallgatták, aki 56 év után tért vissza Illyefalvára, hisz ősei az Olt partján, Aldobolyban és Illyefalván éltek, és aki a háromszéki székelyek ízes beszédét is örökölte. A hallgatóság örömmel hallgatta egykori gyermekének a világ bajairól szóló, képekkel illusztrált, terheink sokaságát és életünk minőségét rontó tényekről szóló beszámolóját.

Dr. Márai Géza, az EU-hoz később csatlakozó országok helyzetéről és piaci lehetőségeiről adott átfogó tájékoztatást.

Dr. Ratkos József elnök mondandójának lényege a helyben maradás, a nyelvtanítás és gyermekáldás fontossága volt. Az egykori legendák legújabb kori élteit, a jelen kihívások legyőzői és megélői, azok a Hargita-, Kovászna-, Maros- és Kolozs Megye székelyei, akik hittel teli akarattal, konokul, törhetetlen kitartással dolgoznak a **mának, a holnapért!**

Ajánlásuk, azoknak a kitörési pontoknak a megtalálása, amik az agráriumban, az értékesítésében, a vendéglátásban, történelmi emlékeket követő turisztikában, természetjárásban, vendégfogadásban rejülő megélhetési forrásokon alapulnak. Azok a vállalkozók mutatkoztak be, akik a hit szellemében, az egyház segítségével keresik a boldogulást, élenjárnak a létet jelentő egészséges élelmiszer termelésében az anyaországgal egymásba kapaszkodva.

A vasárnapi **„Sepsiszentgyörgy Forgatag”** bizonyítékát adta az ott élő nép törhetetlen élni akarásának. Az együttlét **családi harmóniáját**, a sok kisgyermekes fiatal család jelenléte is bizonyította az állatsimogatóban. Az állatok szépségversenyében megnyilvánult a Népakarat, a modell értékű versengés, követendő utat mutatva a Háromszéki Földész gazdáinak, beteljesülendő vágyainak bizonyítékaként!

A Háromszékiek életszínvonala hasonlító a Nyírség, a Hármaskör Szelet területén élő, magyar ajkú Földész családoknak többségével, mint ahogy tehetségük, lehetőségük is, alapot adva az összefogás szükségszerűségének.

A Hír TV Soroló című magazin a műsorában mezőgazdasági életképek tára két adásban is bemutatta a Nyírségi tájakat, az időszerű szántóföldi és kertészeti munkákat, az alulról kezdeményezett szakmai összefogás szülte Keleti Ökotermesztők Egyesületét, az Ökológiai Termék Előállítók Klaszterét.

<http://hirtv.hu/video/190928>

<http://hirtv.hu/video/190455>

A Média részéről megnyilvánuló érdeklődés bővült a Kelet-Magyarország sok példányos megyei napilap cikkének megjelenésével. Mindez már elvárás-ként terhelte a **78. OMÉK-en kiállító Nyírségi Földész Gazdák szereplését**, akik a G pavilon 202/A jelzésű, közel 100 m² (raktárra és konyhával ellátott) standját népesítették be. A termék bemutatóján **16 családi gazdálkodó** kínálta **termékeit.**

A hajdúsági- és nyírségi térség termelői körzetének kiállítói az élelmiszerek színes sokaságát vonultatták fel a nagyszámú érdeklődő előtt 2017. szeptember 19-24. között!

Termékeink a Klaszter működése révén, modell értékűen mutatták be az országban először a Hungaro-Durumroz sikerét. A kiállításon a nemesítéstől az elkészült termékekig terjedt a választék, a késztermékek kóstolásáig. Kruppa Mag Kft. saját nemesítésű termékei nagy keresletnek örvendenek.

A Natur Alma Zrt. új alma fajták kínálatával jelentkezett.

A tönkölybúza, a tönke búza, és az alakor 10 ezer éves, őshonos nemesítési alapanyagok, melynek változatait Gróf Lajos, a Fiala Gazdák családjával vitt köztermesztésbe, familiáris összefogásukat terményként csodálhatta meg a látogatók serege.

Jelen volt a Lajtamag Kft., mint klaszter-tag, a Pannon mag, mint nagy biológiai értékű vetőmagvak előállítói, akik szervezői érdekeltségű kezdeményezői e fajtáknak, jó üzleti kínálattal.

Németh Sándor csillagfürt vetőmagot, Ratkos József és Ratkos Tibor gasztronómiai finomságokat, magas telítetlen olajsav tartalmú napraforgót, tönkölybúzákat, és mangalica termékeket mutatott be. A hidegen préselt lenolaj, a lég utat tisztító gyógyfű, az izsóp leleményes termék gazdája jó szolgálatot tesz az allergének inváziója ellen is. Kocsis Gabriella az innováció jegyében, az őshonos (10 ezer

éves kalászosok konzorciumának szervezője, pályázatírója) az egészséges életmód és a megelőzés zászlóvivője.

Az elmaradhatatlan mangalica-, kecske-, és bárány-termékek, a füstölt tehén sajtok, zöldségek kíséretében bemutatásra kerültek az alternatívák, mint a pohánka (hajnalka), a csillagfűrt, a mustár, a mézontó fű, a köles, mint archaikus főételek az „Ájtos idili” kötetéhez (mely úrú comb különleges fűszerezéssel, Árpád kori módon készítve és tálalva). A Pászto Julia Bio-malom glutén-mentes lisztjei és növényi őrleményei, melyek ideálisak a liszt érzékenyek számára külön elismerést váltott ki!

Az organikus roboráló, kondicionáló folyadékok csoportjából a **Biofill**, baktérium fajok talaj javító hatású készítménye, a **Fitokondi** növény egészséget szolgáló bio-készítménye, illetve a nagy érdeklődést kiváltó **Alfa Elixir**, antibiotikumot kiváltó humán- és állatgyógyászati szereket keltették fel a látogatók érdeklődését. Ezek a referenciával rendelkező termék nagy segítséget nyújthatnak a gazdáknak.

2017. szeptember 21.-én (csütörtökön) kicsit szeszélyes időjárás kíséretében a „K” pavilon „Zöld” előadótermében megtartott, NAK. Felnőtt Tanítási Igazgatósága által akkreditált, Földrész Fórumon, melyre 230 fő előre regisztrált, sokan hallgattak a globális és lokális, életünket kísérő életminőség rontó folyamatokról szóló előadásokra. A gondokra a kiutat a biogazdálkodás jelenti, ahogy ez a felkészült tanárok tanították előadásaikon a bajok enyhítésére!

Az akkreditált, NAK ellenőrizte, a hivatásos szaktanácsadók részére szóló előadások a gyakorlati életet szolgáló innovációk sokaságával frissítette az állattenyésztő, növénytermesztő, zöldségtermesztő, háztáji termékeket előállító vállalkozók tudását. A városi embereknek is erőt és kedvet adó enni- és innivalók megteremtésének csalafinta fortélyait bemutató képzés helyben is bizonyosságot nyújtott az elhangzottak hitelességéről!

Az ország minden tájáról összesereglett érdeklődők találkozhattak a határon túlról érkezett tanárokkal, termék előállítókkal, így a Kárpátjáról Barkaszi Leventével és Virág Lászlóval, a Kárpát-aljai Vállalkozók Szövetsége Elnökével; a

Vajdaságból Bödő Kálmánnal, a Terra's Egyesületből és Halász Mónikával az Agrárunió képviselőjében Magyarokanizsáról, valamint Fejstzaim Róbert polgármesterrel, Huzsvár Ervin tanácsnokkal, ugyancsak Magyarokanizsáról. Erdélyből ott volt a Fórumon Orbán Miklós és Felesége, aki egyben a X. Földész Fórum műhelyének moderátora volt Illyefalváról, Háromszékből. Bajusz Károly főtanácsos Nagymihályból a Felvidéket képviselte.

A rendezvény Fővédnöke Tóth Katalin helyettes államtitkár nevében a megnyitó beszédet és köszöntőt Dr. Torda Márta főosztályvezető (FM Nemzetközi Kapcsolatok Államtitkársága, Kárpát-Medencei Osztály) mondta el.

Földész Fórum 2017.09.21. Köszöntő

Tisztelt Elnök Úr! Kedves meghívott és regisztrált Vendégek!

Tisztelettel köszöntök minden gyakorló és leendő biogazdát, természetszerető fiatalot, az egészséges helyi élelmiszerek iránt érdeklődőt a X. alkalommal megrendezésre kerülő Földész Fórumon Tóth Katalin, a Földművelésügyi Minisztérium nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára nevében.

Az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon megvalósuló konferencia különösen aktuálisan „A Kárpát Haza kincsei” mottót kapta, hiszen az idei OMÉK másodlagos üzenete is hasonló – Kárpát-medence kincsei. Tehát a Magyar Föld legjava és a Kárpát-medence kincsei névvel mutatkoznak be a magyar gazdák, vállalkozók, civil szervezetek Erdélyből, Vajdaságból, Felvidékről, Kárpátaljáról, Muravidékről és a Drávaszögből, de természetesen az anyaországi termelők, élelmiszer-előállítók is ide tartoznak,

hiszen így vagyunk egységben, a Kárpát-medencében – mi magyarok. Az idei évben az AMC 400 nm-es területet biztosított a Földművelésügyi Minisztérium kapcsolatrendszerében lévő, agrár-civil szervezetek működési területére eső kisvállalkozásoknak a bemutatkozásra, akik húskészítményeken, édesipari termékeken, a tejfeldolgozás termékein és kézműves portékákon keresztül mutatják meg a Kárpát-medence tájegységeinek különleges íz világát, kultúráját és hívják fel a figyelmet arra, hogy mindezt szülőföldjükre látogatva meg is csodálhatják. Mindezt Tóth Katalin helyettes államtitkár Asszony irányítása alá tartozó Kárpát-medencei Együttműködések Osztálya által megszervezte.

Úgy gondoljuk, hogy kiemelten fontos szerepe van a rendezvényeknek, így a Ratkos Úrék által felvállalt konferenciának is, hiszen kapcsolatépítési és találkozási lehetőséget nyújtunk az OMÉK-on a magyarországi és külföldi magyar gazdáknak, mely segítségével előmozdíthatjuk a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok érdemi építését is.

A konferencia szükségességét mutatják mindezek mellett a világban végbemenő természeti és azzal összefüggő gazdasági folyamatok is, melyek megoldására az itt elhangzó előadások segítségével is keresik a választ. Néhány évtizeden belül ugyanis Földünk népessége elérheti a kilencmilliárd főt. Ez egyben azt is jelenti, hogy a jelenleginél hetven százalékkal kell több élelmiszert termelni ahhoz, hogy minden ember szükségleteinek megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz jusson. A klímaváltozás várható hatásai, a mezőgazdasági termeléshez is nélkülözhetetlen, ám egyre szűkebben rendelkezésre álló természeti erőforrásokhoz való hozzáférés, a világ-gazdaságban tapasztalható globalizáció mind befolyással van a gazdálkodásra.

A mezőgazdasági termelésre egyre inkább igaz a „gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan” elv, mert az adott helyen végzett napi munkánk eredményessége mára már a globális folyamatok függvénye. A mezőgazdasági innováció a jövő útja, ahol nem az az elsődleges cél, hogy egy-egy vállalkozás vagy termelő vetélytársait legyőzve legyen sikeres,

hanem, hogy minél többen együtt érjenek el eredményeket. Ez a közös siker képes egy régiót vagy ágazatot felemelni, új munkahelyek sorát létrehozni és érdemi feleletet megfogalmazni a világban egyre élesebben kirajzolódó élelmiszer-ügyi, környezetvédelmi kihívásokra.

Napjainkban a mezőgazdaság sem az már, ami néhány évtizeddel ezelőtt volt. Noha ma is a családi gazdaságok adják a megtermelt élelmiszer meghatározó részét, de mára már csak az tud talpon maradni, aki képes a termeléssel összefüggő természeti folyamatok megértésére, az új ismeretek elsajátítására és gyakorlati alkalmazására úgy, hogy a fenntartható termelés elvét szem előtt tartva minél kevesebb természeti erőforrással igyekszik a lehető legtöbbet termelni. A termelést ökológiai és ökonomiai szempontból egyszerre kell intenzívebbé tenni.

Európában és ezen belül a Kárpát-medencében ez hatványozottan igaz, hiszen a gazdálkodók már nem csak a családi vagy lokális szükségletek kielégítésére termelnek, hanem a piacra, ahol az agronómiai tudás már nem elegendő. Ma már nem elég a józan paraszti ész, folyamatos fejlődésre van szükség. A megszerzett szakmai ismereteket pedig naprakészen kell tartani, képesnek kell lenni a megújulásra és a tanulásra. A Kárpát-medence kedvező földrajzi adottságai lehetővé teszik, hogy az agrárium és a mezőgazdasági termelés a vidékiek számára is gazdaságfejlesztési alternatívát jelentsen, ezáltal javuljon a falvak népességmegtartó képessége. A természet adta lehetőségek és a vidéki emberek szorgalma mind az Önök birtokában van, mindehhez szükségesek még az innovatív megoldások alkalmazása és a megtermelt javak feldolgozása, hogy a jövőben is életet és megélhetést adjon a föld a családok számára.

Hazánkban a biotermesztés 1993-ban jelent meg a mezőgazdaságban, de 2001-re csupán 78 ezer, mára pedig 130 ezer hektáron termelnek káros anyagoktól mentesen. A következő évek hazai célja, hogy legalább 300 ezer hektárt vonjunk be az ökológiai gazdaságba. A természetközelű gazdálkodási formák egyre nagyobb

népszerűségnek örvendenek, egyre többen ismerik fel az ökológiai gazdaságban rejlő lehetőségeket mind termelői, mind fogyasztói oldalról. A kíméletes termelési és gyártási eljárásokkal a nagyüzemi gazdálkodáshoz hasonló eredményeket lehet elérni, ezért akár ki is jelenthetjük, hogy a biogazdálkodás a jövő. A megújuláshoz pedig elkötelezett, szakmailag jól felkészült, a biokultúra értékeit, az ökológiai gazdaságot hitelesen képviselő gazdák bevonására van szükség. A Kárpát-medencében közös a múltunk, közös a gazdálkodásunk, az őshonos fajtáink, a magyar föld iránti szeretetünk. Ezt kell tovább éltetnünk, ezért kell munkálkodnunk. Kívánom, hogy a konferencián hallott új ismereteket használják munkájuk során, a magunk és gyermekeink hasznárá fordítsák. Mert amilyen sokszínű maga a világ, olyan sokszínű a mezőgazdaság is.

S engedjék meg, hogy záró gondolatként idézzem Balázs Ferenc Rög alatt című művében írt gondolatokat:

„A hegy oldalában, a folyó partján, a völgy szájában meghúzódó falu a helyes arányú élet! Hegyek, erdők, rétek, szántóföldek, levegő, levegő és házak, emberek! Együtt van mind, aki ismerheti egymást és együtt élnek mind a föld hátán, az Isten tenyerén. Művészet, tudomány fejlődhetik köztük. De a föld emlőjéről soha le nem szakítják magukat. Túrják a földet és vetik a magot. Érzik a növekedést. Élik a mindenség életét.”

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Kitüntetést kapott a rendezvényen az **Egyesület és Klaszter** elismeréseként **termék előállító kategóriában Györgyné**

Kiss Katalin, Tiszakerecsenyi Családi Gazdálkodó; **életminőségünkért kategóriában Halász Mónika** környezetvédő tanár a Terra's Egyesületből Magyarokanizsáról; **a jó tanár kategóriában Orbán Miklós** felnőttképzési koordinátor a LAM. Alapítványtól, Illyefalváról; **a feldolgozó-forgalmazó kategóriában Smuk Tibor** Pásztórol, a Julia Bio-malomból; **a Fiala Rendezvényszervező kategóriában Szurovcsak Dóra** Nyíregyházáról.

A munkanapon a tanárok és tanítványok a **virtuális 45' tanítási órákon megteremtették** a bipoláris kapcsolatot, amely előreviszi a személyiségek pozitív irányú formálódását. Elemi erővel hatott a jelenlévők egyértelmű azonosulása a Makarencói nevelési elv életszerű alkalmazásával: **Kövelelel tőled, mert tisztelel! Ilyen tanítási szellemben lesznek Gyermekünk maguk is a Kárpát Haza Kincsei!**

Dr. Ratkos József
növényorvos tanár, egyesületi elnök

A cikket lektorálta:

Professzor Dr. Bardócz Zsuzsa
az MTA. doktora, egyetemi tanár,
biokémikus, Stutgart Békédijas kutató,
miniszteri tanácsadó

